PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DKK2-420/2/12/EBK

Warszawa, dnia 13 czerwca 2012 r.

DECYZJA Nr DKK - 56 /2012

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem i Rzeszowskiej Spółdzielni Mleczarskiej „RESMLECZ" z siedzibą w Trzebownisku wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Rzeszowskiej Spółdzielni Mleczarskiej „RESMLECZ" z siedzibą w Trzebownisku.

Uzasadnienie

W dniu 6 kwietnia 2012 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu" lub „organem antymonopolowym", wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA" z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Rzeszowskiej Spółdzielni Mleczarskiej „RESMLECZ" z siedzibą w Trzebownisku, zwanych dalej odpowiednio „SM MLEKOVITA" i „RESMLECZ" lub łącznie „Wnioskodawcy", tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą".

W związku z faktem, iż:

1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- połączenie samodzielnych przedsiębiorców jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawców pismem z dnia 12 kwietnia 2012 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

I. SM MLEKOVITA – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000074309. Spółdzielnia prowadzi działalność w zakresie m.in.: skupu mleka, przetwórstwa mleka oraz wyrobu serów, produkcji lodów, produkcji tłuszczów jadalnych, produkcji artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej. Posiada podmiot zależny MLEKOVITA Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Podlaskim (łącznie „Grupa MLEKOVITA”) oraz pakiet 24% akcji MLEKOVITA S.A. z siedzibą w Morągu.

Oferta Grupy MLEKOVITA obejmuje mleko spożywcze, w tym mleko pasteryzowane i smakowe, wyroby UHT, w tym mleko i śmietankę, mleko w proszku, mleko zagęszczone, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty i kefiry, maślankę), serwatkę w proszku, sery topione, pleśniowe i wędzone, sery typu feta i typu mozarella, margarynę oraz desery mleczne i lody.

Grupa MLEKOVITA sprzedaje swoje towary głównie na rynku krajowym, eksportuje natomiast serwatkę w proszku, sery dojrzewające i masło.

W 2011 r. Grupa MLEKOVITA skupowała mleko na terenie 12 województw, uzyskując w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 1 załącznika do decyzji] %,
- warmińsko-mazurskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 2 załącznika do decyzji] %,
- kujawsko-pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 3 załącznika do decyzji] %,
- mazowieckie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 4 załącznika do decyzji] %,
- małopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 5 załącznika do decyzji] %,
- pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 6 załącznika do decyzji] %,
- wielkopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 7 załącznika do decyzji] %,
- śląskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 8 załącznika do decyzji] %,
- lubuskie - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji] %,
- dolnośląskie - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 10 załącznika do decyzji] %,
- lubelskie - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 11 załącznika do decyzji] %,
- zachodniopomorskie - ok.[tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 12 załącznika do decyzji] %.

Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu w latach 2011 - 2012 doszło do połączeń SM MLEKOVITA z następującymi spółdzielniami:

- z dniem 1 września 2011 r. - z Obrzańską Spółdzielnią Mleczarską w Kościanie (Decyzja Prezesa Urzędu z dnia 10 sierpnia 2011 r. Nr DKK 89/2011),
- z dniem 1 grudnia 2011 r. - z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Suszu (Decyzja Prezesa Urzędu z dnia 3 listopada 2011 r. Nr DKK 129/2011),
- z dniem 1 stycznia 2012 r. - ze Spółdzielnią Mleczarską w Białej Podlaskiej (Decyzja Prezesa Urzędu z dnia 30 listopada 2011 r. Nr DKK 150/2011).

II. RESMLECZ – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000118793. Spółdzielnia prowadzi działalność w zakresie m.in.: skupu mleka, przetwórstwa mleka oraz wyrobu serów, sprzedaży hurtowej wyrobów mleczarskich, tłuszczów jadalnych, sprzedaży detalicznej wyrobów mleczarskich w wyspecjalizowanych sklepach. Nie posiada podmiotów zależnych.

Oferta RESMLECZ obejmuje mleko spożywcze pasteryzowane[1], mleko w proszku, śmietanę spożywczą, napoje fermentowane (jogurt, kefir, maślanka), sery twarogowe, serki homogenizowane oraz masło i miksy maślane, które sprzedaje na rynku krajowym.

W 2011 r. RESMLECZ skupowała mleko na terenie 4 województw, tj. województwa lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, uzyskując w rynkach skupu mleka w tych województwach udziały wynoszące odpowiednio (w %) ok.: [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 13 załącznika do decyzji].

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, polega na połączeniu SM MLEKOVITA i RESMLECZ. Połączenie nastąpi na podstawie art. 96 w związku z art. 97 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 ze zm.), przy czym spółdzielnią przejmującą będzie SM MLEKOVITA, a spółdzielnią przejmowaną RESMLECZ. Po dokonaniu koncentracji będzie istniał jeden przedsiębiorca, tj. SM MLEKOVITA. Podstawę transakcji stanowi uchwała Zebrania Przedstawicieli MLEKOVITA z dnia 24 marca 2012 r. oraz projekt uchwały Zebrania Przedstawicieli RESMLECZ.

Jako przyczynę koncentracji jej uczestnicy wskazali wzmocnienie potencjału produkcyjnego, utrzymanie konkurencyjności i wzmocnienie marki SM MLEKOVITA oraz pogarszającą się kondycję finansową RESMLECZ.

Celem gospodarczym koncentracji jest poprawa wyników ekonomiczno-finansowych uczestników koncentracji oraz zapobieżenie upadłości i utracie miejsc pracy w RESMLECZ.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

[1] spółdzielnia ta nie posiada w ofercie mleka UHT

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego

Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

Zarówno SM MLEKOVITA, jak i RESMLECZ produkują i sprzedają mleko spożywcze pasteryzowane, mleko w proszku, śmietanę spożywczą, jogurty, kefir, maślankę, sery twarogowe oraz masło i miksy maślane. W opinii Prezesa Urzędu, wyznaczając dla wyrobów mleczarskich rynek właściwy w aspekcie produktowym należy wziąć pod uwagę zróżnicowane właściwości poszczególnych wyrobów. W związku z tym każdy wyrób (lub grupa wyrobów) stanowić będzie odrębny rynek produktowy.

W rozpatrywanej koncentracji rynkami wspólnymi produktowo są zatem rynki wprowadzania do obrotu następujących produktów mleczarskich:

- mleka spożywczego pasteryzowanego,
- mleka w proszku,
- śmietany spożywczej,
- jogurtów
- kefirów
- maślanki,
- serów twarogowych,
- masła.

Z uwagi na właściwości oraz wymagania związane z przechowywaniem mleka spożywczego, śmietany spożywczej, napojów mlecznych fermentowanych (jogurtów, kefirów i maślanki) oraz serów twarogowych, a także wynikające stąd koszty transportu, rynkiem geograficznym dla wymienionych produktów jest w opinii organu antymonopolowego rynek krajowy. Natomiast w przypadku mleka w proszku oraz masła z uwagi na obrót międzynarodowy tymi produktami rynek geograficzny może mieć zasięg szerszy niż krajowy.

Udział w 2011 r. poszczególnych produktów wprowadzanych do obrotu przez SM MLEKOVITA oraz RESMLECZ w rynku krajowym przedstawia poniższa tabela[2]:

tabela nr1

nazwa produktu	udział w rynku krajowym (w %) w 2011 r.		
	SM MLEKOVITA	RESMLECZ	łącznie
mleko spożywcze pasteryzowane	[tajemnica przedsiębiorstwa pkt 14 załącznika do decyzji]		
mleko w proszku			
śmietana			
jogurty			
kefiry			
maślanka			
sery twarogowe			
masło			

Z przedstawionego wyżej zestawienia wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji przekracza próg 20 % w krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego. A zatem należy uznać go za rynek, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego, którego wielkość wyniosła w 2011 r. 624 015 tys. litrów, Wnioskodawcy szacują na ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji] %, w tym udział SM MLEKOVITA wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji] %, a udział RESMLECZ - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 17 załącznika do decyzji]%.

Uczestnikami tego rynku są głównie spółdzielnie mleczarskie. Według szacunków Związku Rewizyjnego Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich udział spółdzielni mleczarskich (poza SM MLEKOVITA) w rynku wynosi ok. 60%, a przedsiębiorców należących do sektora prywatnego ok.10-15%. Na rynku obserwuje się tendencję do

[2] Źródło: dane szacunkowe wnioskodawców.

konsolidacji odbiorców i tworzenia się dużych organizmów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie zakupu i sprzedaży mleka pasteryzowanego.

Głównymi spółdzielniami konkurującymi z Wnioskodawcami na tym rynku są: Mlekpol z siedzibą w Grajewie, okręgowe spółdzielnie mleczarskie w Łowiczu, Garwolinie, Radomsku i Kaliszu, a także Grupa LACPOL. Mlekpol posiada w ww. rynku udział wynoszący ok. 17%, natomiast OSM w Łowiczu - ok. 10%. Ponadto udział wolumenu mleka sprzedawanego pod markami własnymi sieci handlowych wynosi ok. 20%.

W strukturze sprzedaży mleka pasteryzowanego coraz większe znaczenie odgrywają nowoczesne kanały dystrybucji, tj. sieci handlowe. Stały się one znaczącymi uczestnikami krajowego rynku sprzedaży detalicznej mleka pasteryzowanego, sprzedając ten wyrób pod własnymi markami. Duże sieci handlowe oraz sieci dyskontowe są głównymi odbiorcami mleka spożywczego pasteryzowanego SM MLEKOVITA, której sprzedaż do tych sieci wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 18 załącznika do decyzji] % ogólnej wielkości sprzedaży tego produktu.

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się również w zakresie skupu mleka. Z uwagi na fakt, iż produkcja i skup mleka są regulowane przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 65 ze zm.) oraz na wynikającą z tych przepisów organizację skupu mleka w Polsce, a także bariery i koszty związane z transportem mleka związane z jego fizyko-chemicznymi właściwościami, stwierdzić należy, iż uczestnicy koncentracji działają na lokalnych rynkach skupu mleka, przy czym jako rynek lokalny rozumieć należy obszar województwa. Takie określenie rynku geograficznego wynika również z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu (zobacz decyzje Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008 i z dnia 19 września 2008 r. Nr DKK 73/2008).

Uczestnicy koncentracji, działając wspólnie na lokalnych rynkach skupu mleka w województwie lubelskim i w województwie małopolskim, posiadają łączny udział w skupie mleka w każdym z tych województw wynoszący odpowiednio ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 19 załącznika do decyzji] % i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 20 załącznika do decyzji] %, zatem nie przekraczający progu 20 %. Planowana koncentracja nie wywiera więc wpływu na te rynki w układzie horyzontalnym.

b) przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż w sprawie nie występują rynki będące

jednocześnie rynkami sprzedaży i zakupu, na których indywidualny lub łączny udział przedsiębiorców uczestniczących w tej transakcji przekracza 30%.

c) przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, ponieważ nie występują rynki właściwe powiązane z terytorium Polski, w których przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada udział przekraczający 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, jest krajowy rynek wprowadzania do obrotu mleka spożywczego pasteryzowanego. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wynosił w 2011 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 21 załącznika do decyzji] %. Jest on zatem znacznie niższy od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej. Ponadto wielkość ta wynika głównie z udziału posiadanego dotychczas przez SM MLEKOVITA, wynoszącego ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 22 załącznika do decyzji] %. Należy również zauważyć, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego z istotną konkurencją. Najsilniejszymi konkurentami Wnioskodawców na tym rynku są: Mlekpol (udział w rynku

ok. 17 %) oraz OSM w Łowiczu (udział w rynku ok. 10 %), a także sieci handlowe sprzedające mleko pod markami własnymi (udział w rynku ok. 20 %).

Jednocześnie należy wziąć pod uwagę fakt, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku wprowadzania do obrotu mleka pasteryzowanego z silną pozycją odbiorców, którymi są sieci dyskontów i duże sieci handlowe. Może ona osłabiać pozycję negocjacyjną dostawców, co dodatkowo ogranicza prawdopodobieństwo wystąpienia istotnego ograniczenia konkurencji w wyniku niniejszej transakcji.

Rozpatrywana koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 ustawy, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy w związku z art. 479^{28} § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymują:
1. Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA”
(decyzja wraz z załącznikiem)
2. Rzeszowska Spółdzielnia Mleczarska „RESMLECZ”
(decyzja wraz z załącznikiem)

reprezentowane przez Radcę Prawnego
Krzysztofa Dyszkiewicza
ul. Kuropatwia 1
15-537 Białystok

3. aa.
(decyzja wraz z załącznikiem)